

Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki

SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW
OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026/2027

NAZWA PRZEDMIOTU	Historia sztuki
KIERUNEK <i>właściwe podkreślić</i>	• <u>dyrygentura</u> • <u>kompozycja i teoria muzyki</u> • <u>muzyka i media</u>
SPECJALNOŚĆ <i>właściwe podkreślić</i>	• <u>dyrygentura symfoniczno-operowa</u> (obowiązkowo) • <u>kompozycja</u> (obowiązkowo) • <u>kompozycja muzyki do filmu, gier i mediów</u> (obowiązkowo) • <u>teoria muzyki</u> (obowiązkowo) • <u>muzyka w komunikacji medialnej</u> (obowiązkowo)
POZIOM STUDIÓW <i>właściwe podkreślić</i>	• licencjackie • <u>magisterskie</u>
OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:	
dr Mieczysław Juda	
ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:	
Celem Celem praktycznym jest uzbrojenie studenta w umiejętności poruszania się w obszarze większości głównych stanowisk dot. historii sztuki i sztuki jako społecznej praxis, jej wewnętrznej budowy i zróżnicowania oraz identyfikowania głównych stanowisk wartościujących ważnych w odniesieniu tak do fenomenów historycznych jak do rzeczywistości cyfrowej. Na treści programowe składają się merytorycznie wyróżnione obszary sztuki osadzające się na rezydualnych dla europejskiej świadomości artystycznej echach kategorii katharsis i mimesis, piękna, sztuki i przeżycia estetycznego oraz ich dzisiejszych manifestacji jako fenomenu identyfikowania artefaktów sztuki - tekstów kultury w całej ich wizualnej i performatywnej strukturze, także w kontekście różnicujących się praktyk doświadczenia estetycznego wobec cyberkultury. Semestr pierwszy poświęcony jest treściom sztuki obecnym w kulturze europejskiej od starożytności greckiej i rzymskiej do współczesności, semestr drugi dedykowany jest sztuce XX i XXI wieku. Całość materiału ułożona jest z akcentowaniem perspektywy problemowej, a nie tylko chronologicznej.	
WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:	
Przygotowanie ogólne na poziomie szkoły średniej oraz wysłuchanie wprowadzającego wykładu z teorii kultury, filozofii bądź estetyki.	
ZAŁECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:	
Historia kultury.	
BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:	
1. H. Foster, e.a., <i>Sztuka po 1900 roku</i>, Warszawa 2023. 2. M. Juda, <i>Piękno jako transcendentalne relatywne – NOW! Universitas Gedanensis</i>, t.66 (2024). 3. R. Lewandowski, <i>Efekt pasażu. Konfrontacje i negocjacje tożsamości we współczesnych praktykach</i>	

artystycznych, Katowice 2018. 4. J. Pijoan, e.a., <i>Sztuka świata, t. 1–13</i>, Warszawa 1989–2006. 5. W. Tatarkiewicz, <i>Dzieje sześciu pojęć</i>, Warszawa 2008. 6. A. Turowski, <i>Radykalne oko</i>, Warszawa–Gdańsk 2023.			
BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:			
1. A. Corbin [red.], <i>Historia ciała, t.2</i>, Gdańsk 2020; J.J.Courtine [red.], <i>Historia ciała, t.3</i>, Gdańsk 2020. 2. M. Juda, [red.], <i>Inny/Obcy/Ten Sam – widmowa obecność Hansa Bellmera i niepozbywalne prawo pożądania</i>, Katowice 2025. 3. M. Juda, <i>Sztuka jako źródło cierpień</i>, Konteksty. Polska Sztuka Ludowa. IS PAN, Nr 1 (2025). 4. A. Markowska, <i>Dwa przełomy. Sztuka polska po 1955 i 1989 roku</i>, Toruń 2012. 5. M. Popczyk [red.], <i>Przestrzeń sztuki: obrazy–słowa–komentarze</i>, Katowice 2005. 6. V. Sajkiewicz [red.], <i>Obrazy i obrazowanie w dobie mediów elektronicznych</i>, Katowice 2010. 7. A. Turowski, <i>Biomorfizmy w sztuce XX wieku: między biomechaniką a bezformiem</i>, Gdańsk 2019. 8. P. Zawojski [red.], <i>Klasyczne dzieła sztuki nowych mediów</i>, Katowice 2015.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:			
1. zna związki sztuki z innymi dziedzinami kultury różnych epok (K_W04, K_W05) 2. definiuje główne kierunki sztuki na ich tle kulturowym (K_W05, K_W06) 3. rozpoznaje cechy stylowe najbardziej reprezentatywnych artystów poszczególnych kierunków sztuki (K_W07) 4. posiada kompetencje zarówno dla liniowego jak współbieżnego analizowania rozwój sztuki (K_W11) 5. potrafi wskazywać podstawowych twórców i autorów wybitnych dzieł epoki (K_W06)			
EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:			
1. posiada umiejętności adekwatnego wartościowania (K_U03) 2. potrafi wyszukiwać potrzebne mu informacje o sztuce i kulturze (K_K03, K_U15) 3. dokonuje krytycznej selekcji źródeł [bibliografii] (K_U15) 4. przygotowuje wypowiedzi na tematy związane z historią sztuki i kultury (K_U15, K_U19) 5. potrafi określać styl i przybliżony czas powstania nowo poznanych dzieł sztuki (K_U17) 6. dokonuje kompetentnych porównań różnych dzieł sztuki (K_U03)			
EFEKTY UCZENIA SIĘ – KOMPETENCJE SPOŁECZNE:			
1. ma kompetencje do współpracy z partnerami zajmującymi się działaniami szeroko rozumianej przestrzeni kultury (K_K08) 2. komunikuje się w zakresie historii sztuki i kultury (K_K10) 3. dba o wspólne dobro jakim jest dziedzictwo kulturowe (K_K02) 4. jest świadomy roli kultury i sztuki w świecie współczesnym (K_K02) 5. ustosunkowuje się do różnorodnych propozycji artystycznych, literackich i muzycznych (K_K09) 6. ocenia obecny stan kultury artystycznej na podstawie wiedzy o przeszłych i współczesnych działaniach artystycznych (K_K09) 7. operuje fachową terminologią związaną z historią sztuki i kultury (K_K14)			

semestr przedmiotu:	I	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	1
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	2
rodzaj zajęć <i>właściwe podkreślić</i>	• wykład • ćwiczenia • seminarium	sposób zaliczenia <i>właściwe podkreślić</i>	• E - egzamin • ZO - zaliczenie z oceną • Z - zaliczenie bez oceny

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

1. *Konstruowanie dyskursu.*
 - a. *Mimesis, katharsis.*
 - b. *Piękno, sztuka a przeżycie estetyczne.*
 - c. *Trójjedyna choreja i źródła sztuki konstrukcyjnej vs. ekspresyjnej.*
2. *Vanitas vanitatum: sztuka w służbie zbawienia [soteriologii].*
 - a. *Romańska powściągliwość, gotyk płomienisty i czasy katedr.*
 - b. *Sztuki wizualne jako Biblia pauperum.*
 - c. *Ikonofilia i ikonoklazm.*
3. *Odkrywanie indywidualnej wolności i podmiotowości jednostki.*
 - a. *Mitologia i sceny biblijne na nowo zobaczone.*
 - b. *Disegno i figura.*
 - c. *Akt, model, ciało symbolistyczne.*
4. *L'âge de lumière, barocco i sztuka iluzjonistyczna.*
 - a. *Wizualność i obrazowość iluzjonistyczna i teatralność sztuki.*
 - b. *Sztuka funeralna, malarstwo trumienne i polski portret trumienny.*
 - c. *Dominanty obrazu: światło i kolor.*
5. *La correspondance des arts.*
 - a. *Sztuka i/a sztuki.*
 - b. *Reprezentacje powtórzenia i przejawy kapłaństwa sztuki.*
 - c. *Wątki narodowe i problem służebności vs. autonomiczności sztuki.*

METODY DYDAKTYCZNE:

Klasyczny wykład uniwersytecki wspomagany środkami audiowizualnymi.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Ocena dostateczna: wysłuchanie wykładu,

Ocena dobra: wysłuchanie wykładu i pozytywne przejście końcowego testu sprawdzającego zarówno semestru 1 jak 2 na ocenę 4.0 [db],

Ocena bardzo dobra: wysłuchanie wykładu i zaliczenie całości testu [obu semestrów] co najmniej na ocenę 4.0 [db] oraz złożenie i zaliczenie końcowej pracy seminaryjnej na jeden z tematów do wyboru:

1. *Sztuka jako przestrzeń mediacji rzeczywistości społecznej.*
2. *Przemoc symboliczna a sztuka.*
3. *Ambiwalentny charakter statusu artysty.*

Wymogi dot. pracy:

- A. *charakter pracy – esej;*
- B. *rozmiar – ok.10 stron znormalizowanego maszynopisu (według standardu – 1800 znaków na stronie wraz ze spacjami);*
- C. *technika pisania – konieczność przywoływania źródeł (literatury) poprzez stosowanie przypisów tak w raportowanej treści jak w szczególności w cytowanych fragmentach;*
- D. *format przypisu – dowolny (konwencja dowolna), byle pełny, tj. przypis musi zawierać co najmniej imię i nazwisko autora, tytuł dzieła, miejsce i rok wydania oraz stronę z której pochodzi przywoływana treść lub cytat;*
- E. *bibliografia – spis literatury jako mapa problemu dołączany na końcu pracy; bibliografia zawiera obligatoryjnie spis źródeł cytowanych w tekście jak również odnoszących się do tytułowego problemu, a w pracy bezpośrednio niepowoływanych; format adresu bibliograficznego poszczególnych pozycji bibliografii identyczny jak format przypisu z pominięciem wskazywania stron.*

semestr przedmiotu:	II	semestr realizacji przedmiotu w toku	2
---------------------	----	--------------------------------------	---

		studiów:	
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	2
rodzaj zajęć <i>właściwe podkreślić</i>	• <u>wykład</u> • ćwiczenia • seminarium	sposób zaliczenia <i>właściwe podkreślić</i>	• E - egzamin • <u>ZO - zaliczenie z oceną</u> • Z - zaliczenie bez oceny
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:			
- Klasycyzm Wielkiej Awangardy. - Utopie absolutności i ontyczna samozwrotność sztuki. - Od ready made's do pop-artu i strategii street-artowych. - Awangarda, nouveau-roman i trans/neoawangarda. - Transgresje i przekroczenia. - Modernizm-antymodernizm-postmodernizm. - Eksces w sztuce [sztukach]. - Ciało-cieleśność-seksualność. - Ikony sztuki późnego modernizmu. - Sztuka krytyczna, sztuka publiczna: polityczność sztuk. - Semiotyczne olśnienia i liberatura. - Strategie tożsamościowe w praktykach artystycznych. - Obrazy na wolności. - Świat z szablonu: surfing, scanning, sampling. - Przestrzeń pamięci - pamięć przestrzeni: to co etyczne, to co estetyczne. - Dyktatura dizajnu. - Sztuka w cyberświecie. - Netart, Shift art, Arte Ciphra: fenomen glitch. - Bio-art i ikoniczne dzieła sztuki nowych mediów. - Sztuka interaktywna, interfejsy sztuki i hybrydy postmedialne.			
METODY DYDAKTYCZNE:			
Klasyczny wykład uniwersytecki wspomagany środkami audiowizualnymi.			
WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:			
Ocena dostateczna: wysłuchanie wykładu, Ocena dobra: wysłuchanie wykładu i pozytywne przejście końcowego testu sprawdzającego zarówno semestru 1 jak 2 na ocenę 4.0 [db], Ocena bardzo dobra: wysłuchanie wykładu i zaliczenie całości testu [obu semestrów] co najmniej na ocenę 4.0 [db] oraz złożenie i zaliczenie końcowej pracy seminaryjnej na jeden z tematów do wyboru: - Sztuka jako przestrzeń mediacji rzeczywistości społecznej. - Przemoc symboliczna a sztuka. - Ambiwalentny charakter statusu artysty. Wymogi dot. pracy: - charakter pracy – esej; - rozmiar – ok.10 stron znormalizowanego maszynopisu (według standardu – 1800 znaków na stronie wraz ze spacjami); - technika pisania – konieczność przywoływania źródeł (literatury) poprzez stosowanie przypisów tak w raportowanej treści jak w szczególności w cytowanych fragmentach; - format przypisu – dowolny (konwencja dowolna), byle pełny, tj. przypis musi zawierać co najmniej imię i nazwisko autora, tytuł dzieła, miejsce i rok wydania oraz stronę z której pochodzi przywoływana treść lub cytaty;			

- J. bibliografia – spis literatury jako mapa problemu dołączany na końcu pracy; bibliografia zawiera obligatoryjnie spis źródeł cytowanych w tekście jak również odnoszących się do tytułowego problemu, a w pracy bezpośrednio niepowoływanych; format adresu bibliograficznego poszczególnych pozycji bibliografii identyczny jak format przypisu z pominięciem wskazywania stron.*